

PUBLIC ACCESS 2008 : 1

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

10 januari 2008

www.publicaccess.se

ledare

Den repressiva toleransen i mediepolitiken

Sverige synes ha en god etermediestruktur; ett nödvändigt instrument för yttrandefriheten. Det handlar om tre sektorer som finns också i många andra demokratier; public service, privat kommersiell radio och tv samt civila sektorns radio och tv (community media).

Med tanke på landets litenhet har vi sannolikt den bästa public service radion och tv:n, bättre än exempelvis den eländigt reklamberoende public servicetelevisionen i Frankrike (som Sarkozy vill ändra på – se notis). Vi har också digitala plattformar för en mångfald andra tv-kanaler. Det finns ett 90-tal reklamfinansierade privata radiostationer och för föreningslivet ett 160-tal icke-kommersiella närradiostationer. Ser väl bra ut på papperet om nu svenska regeringen vill presentera siffrorna för Bryssel.

Men bakom siffrorna finns en mediestruktur som inte längre håller måttet. Svensk public service är den *enda* i världen som är uppdelad i tre bolag. En konstruktion som förhindrar att public service kan effektiviseras och närma sig medborgarna även utanför Stockholm. En konstruktion som ingen kan försvara annat än med känslomässiga argument.

Statens marksända digitala tv-plattform ger oss möjlighet att se fyra public servicekanaler med hög kvalitet. Men större delen av övriga utrymmet upplåts åt tv-kanaler, ägda av svenska företag eller amerikanska riskkapitalister, som sänder amerikanska tv-program. Övriga världen existerar inte och landet vi lever i är bristfälligt representerad. Det finns inga regionalt eller lokalt förankrade kanaler. Den tjugondelen av befolkningen med annat ursprung än det svenska finns inte i detta sammanhang. Till skillnad mot i Danmark och Norge får inte heller det civila samhället utrymme här. Endast de rika får plats i etern.

Sveriges Radio verkar komma på fötter igen efter vd-bytet förra året. Men PLR – den privata lokalradion – har sparat ur. Den har ingen som helst lokal förankring utan består idag av två nätverk ägda av MTG och amerikanskt riskkapital. Vem behöver egentligen rikssända musikkanaler när dessutom var och varannan har mp3-spelare och webbradio?

Närradion är ett katastrofalt misslyckande p.g.a. av tidigare regeringens totala ointresse att ändra sändningsvillkoren. Det civila samhället mister frekvens efter frekvens när privata intressen genom bulvanföreningar tar över för att sända reklamradio utan koncessionsavgifter. I vems intresse väljer Radio- och tv-verket att år efter år ignorera det uppenbara närradiofusket runt om i landet? Och varför inget statligt stöd till närradion när det går bra utomlands bl.a. i Danmark och Frankrike?

De tre etermediesektorerna har funnits sida vid sida sedan 80-talet. Men politikerna har inte gjort mycket för att utveckla och modernisera strukturen. Socialdemokraterna ignorerade all radio utanför SR. Man har låtit PLR och närradio finnas, men hoppats att det skall dö av sig själv. *Du får finnas, men inte höras.* Public service har samtidigt styrts med inkompetens och cyniskt maktspel (s).

Det behövs i år förslag om tydliga förändringar av alla tre etermediesektorerna. Inte små justeringar i lag- och avtalstexter. Inte glada tillrop och lycka till. Regeringen måste helt skrota katastrofkonstruktioner som PLR och närradion. Och hitta bättre lösningar. En seriös utredare upptäcker snart att Sveriges har halkat efter Europa i stort.

De ineffektiva och stagnerande etermediesektorerna motverkar i praktiken yttrandefriheten. Vårt hopp är att alliansregeringen går på djupet med problemen och försöker skapa en ny etermediestruktur i takt med tekniken och demokratin. Vi vill bli av med det konservativa arvet; den repressiva toleransen som (s) hade som riktmärke i mediepolitiken.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

radio och television

Mediemyndighet i politiskt blåsväder

FCC votes for monopoly,

Congress must vote for democracy

I en kommentar till det senaste beslut att fortsätta avregleringen av medieägandet går John Nichols i den ansedda tidskriften *The Nation* till angrepp mot FCC: *The Federal Communications Commission has, as expected, voted along party lines to approve the demand of Rupert Murdoch and other communications-industry moguls for a loosening of limits on media monopolies in American cities. Now, the real fight begins.*

FCC-ordförande Kevin Martins steg går emot varje signal som FCC har fått från Kongressen, som är ansvarig för att sätta upp regelsystem rörande ägarskapet till det eterutrymme som tillhör det allmänna. Ett svar måste komma från Kongressen. Innan FCC röstade 3-2 hade 26 senatorer meddelat kommissionen att de kommer att omedelbart försöka lagstifta mot den föreslagna regeländringen. Men de kommer att behöva fullständigt och aggressivt stöd av de demokratiska ledarna i Senaten och i Representanthuset för att bygga upp tillräcklig kraft för att klara av ett förväntat veto från President Bush. Här kommer medborgar-initiativ att ha betydelse.

Nyckelrepublikaner som Stevens och Trent Lott (partiets nr 2 i senaten) stödjer helt ett initiativ att stoppa FCC:s förslag. Det är således möjligt att bygga upp en bred koalition i Kongressen. Fyra demokratiska senatorer som nu är presidentkandidater bl.a. Hillary Clinton och Barack Obama ställer sig bakom initiativet.

If they are not talking about the fundamental threat to diversity of media ownership in

American communities and the country as a whole, they will be failing to use the most powerful bully pulpit in the fight against the monopoly on communication that represents the single greatest threat to the battered democratic discourse of a country where the public's right to know cannot take this hit and survive, skriver Nichols i *The Nation*.

Den politiska opinionen för att redan i år förändra FCC som mediemyndighet hörs alltmer. Senator John Rockefeller (D) vill utreda FCC:s struktur och uppdrag i syfte att göra myndigheten mer står på konsumentens sida och även blir en bättre resurs för kongressens arbete. Analytiker säger att 2008 är ett bra år att försöka göra denna förändring eftersom det inte kraven på förändring går över parti-gränserna. FCC har arbetat i nuvarande form sedan 1990. (Technology Daily)

Globala rapportörer:

- Mindre reglering av radio och tv i den digitala eran

- Mer stöd för

public service och community radio-tv

De rapportörer, som arbetar för FN, OSCE, Organization of American States (OAS) och African Commission on Human and Peoples' Rights, har publicerat ett gemensamt dokument med riktlinjer om den nya rollen för regeringar och hur dessa skall engagera sig för att slå vakt om mångfalden i den digitala radio och tv-världen.

Man varnar för att en del typer av radio och tv som är viktiga för demokrati, som public service och community media (närradio och öppna kanaler i Sverige), hotas. De fyra

rapportörerna efterlyser minskad statlig inblandning främst ifråga om tillståndsgivning. Man menar att det blir möjligt när det blir ett överflöd av sändningsutrymme garanterar mångfald. Å andra sidan menar man att man måste slå vakt om pluralismen särskilt ifråga om nyhetsrapportering och dessutom måste man säkerställa att det finns tillräckligt med frekvenser för ekonomisk svaga programproducenter, som community radio och minoritetsspråksradio.

Public service ökar i betydelse som en tillförlitlig källa till pluralistisk information i den digitala eran. Särskilt uppmärksam måste ägnas åt dess finansiering liksom dess självständighet. Samtidigt kan pluralismen hotas av monopol. Rapportörerna understryker betydelsen av regeringarnas skyldighet att införa kraftfulla regelsystem mot mediekoncentration och för tydlighet ifråga om medieägandet.

Dokumentet har undertecknats av

- The UN Special Rapporteur on Freedom of Opinion and Expression, Ambeyi Ligabo
- The OSCE Representative on Freedom of the Media, Miklos Haraszti
- The OAS Special Rapporteur on Freedom of Expression, Ignacio J. Alvarez
- The ACHPR Special Rapporteur on Freedom of Expression, Faith Pansy Tlakula.

Hela dokumentet finns på
https://www.osce.org/documents/rfm/2007/12/28855_en.pdf

Community radio och tv erkänns som tredje sektor i Uruguay

Senaten i Uruguay har godkänt ett lagförslag som innebär att icke-kommersiell community radio och tv (lokal icke-kommersiell radio och tv) erkänns som den tredje radio- och tv-sektorn och som även får en rättmätig del av landets frekvensutrymme. Den internationella organisationen för community radio *World Association of Community Radio Broadcasters (AMARC)* betecknar beslutet som ett "groundbreaking move for freedom of expression in Latin America". Vid sidan av den statliga och privat sektorn kommer en tredjedel av alla mellanvägs- och FM-frekvenser reserveras för community radio (närradio).

Ett särskilt råd bestående av företrädare för regeringen, media, universitetet och yttrandefrihetsrepresentanter kommer att behandla tillståndsgivning etc. Skälet är att försäkra sig om att regeringen inte kan utnyttja frekvens-

tilldelningen som indirekt censur. Unikt i den nya radio- och tv-lagen är att maximala geografiska räckvidden och sändningseffekten *int* anges. Enligt lagtexten skall räckvidden sättas utifrån vilket syfte man har med sändningarna och storleken på den publik man vill nå. (Media for Freedom)

Public service hotad i Danmark

Oppositionen i Folketinget kräver att det krisdrabbade Danmarks Radio, ska få mera ekonomiskt stöd. Kulturminister Brian Mikkelsen har flera gånger avvisat ytterligare hjälp till DR, som i år får tre miljarder danska kronor i licensavgifter. Jag är intresserad av att höra om oppositionen har förslag som inte skulle höja licensen och belasta skattebetalarna ytterligare, säger Mikkelsen. Fem partier i oppositionen kräver att Mikkelsen inleder förhandlingar om stöd för Danmarks Radio. Det är socialdemokraterna som tagit initiativet till förslaget. Enligt socialdemokraterna är det klart att nedskärningarna vid DR leder till kvalitetsförsämringar. Socialdemokraterna tycker bland annat att DR kunde sälja sitt konserthus till den danska staten. Även de tre partipolitiskt obundna folketingsmedlemmarna ställer sig på oppositionens sida. (YLE Internyt, TV-Nyt)

Danmarks Radio nära katastrof

DR:s budget är hårt tyngd på grund av bygget i Örestad och under året har mer än 400 anställda fått gå. Kulturminister Brian Mikkelsen (K) har tidigare avvisat att hjälpa DR. *Hele DR styrer mod katastrofen efter massive besparelser*, menar DR:s dramachef Ingolf Gabold, som kräver snabb hjälp från politikerna. Han poängterar att DR driver en verksamhet som skapar en "sammanhållningskraft" i samhället. När politikerna lämnar DR i sticket lämnar de också befolkningen i sticket. Ingen annan har fått genomlida den hungersnöd som vi, DR ligger och flämtar som en strandad val.

Kommer ingen snart och drar oss ut på vattnet igen så blir det en katastrof för public service i Danmark. Tittarna och lyssnarna kan inte så mycket märka av besparingarna i DR ännu. Men det kan jag lova att det kommer de att kunna under våren säger Gabold till Politiken. Kvaliteten på bl.a. Radioavisen redan nu har

sjunkit så mycket att det är fullt märkbart för tittarna. Gabold pekar på, att DR:s image redan är förfärlig och man skäms; *Folk synes, vi er elendige, og at vi ikke duer til noget, og at være ansat i DR er ikke noget, man går og praler med. (TV-Nyt)*

Radio- och tv-koncern samlas på Söder

MTG flyttar ihop sina verksamheter i Stockholm till ett nybygge på Ringvägen, invid Södersjukhuset. Det nya huset ska vara färdigt i augusti 2009. Det omfattar 18.000 kvm och kostar 520 miljoner kr att bygga. 900 medarbetare ska arbeta i huset. MTG kommer att hyra större delen av huset och får plats med kontor och studior för Rix FM, Lugna Favoriter, Svenska Favoriter, NRJ och Bandit, tv-kanalerna TV3, TV6 och TV8 samt Viasat. Idag sitter MTG Radio och Viasat i Münchenbryggeriet på Södra Mälarstrand. "Vi är mycket förväntansfulla och ser fram emot att få samla våra medarbetare i en trivsam och effektiv arbetsplats speciellt utformad för ett modernt medieföretag som MTG" säger MTG:s Anders Nilsson. (Radionytt)

television

Kulturrevolution på fransk public service-tv. Sarkozy vill ta bort reklamen

Aktierna för de två stora privatägda tv-kanalerna TF-1 och M6 gick kraftigt upp (+6-11%) på börsen när president Nicolas Sarkozy på en presskonferens tisdag sade att han ville avskaffa reklamfinansiering i de franska public servicekanalerna (FR2 och FR3). Han utlovade en "kulturrevolution i public service-tv" och syftet är att främja kvalitetsprogram. Finansieringen av public service kan istället ske genom en skall på reklamintäkterna på de privata kanalerna och även mindre avgifter på Internet- och mobiltelefonanvändare.

Reklamintäkterna för den statliga franska televisionen uppgår idag till 800 miljoner euro. De privata kanalerna kämpar idag för att få in tillräckligt med reklam i konkurrens med nya medier inklusive Internet. Under 2007 gick

aktierna för de två stora bolagen ner med cirka 40 %. Dessutom är regelsystemen för reklam och innehåll hårda. Kanalerna måste bl.a. sända 1.000 timmar barnprogram och måste investera 16 % av föregående års omsättning i franskspråkig produktion.

Sarkozy och hans kulturminister Christine Albanel tänker lätta på en del av dessa regler. Man planerar också att ta bort regeln som hindrar en aktieägare att äga mer än 49 % av en tv-kanal som sänds analogt. Detta blir en fördel för byggjätten Bougyues SA, som äger 43 % av TF1, och Bertelsmann AG:s RTL Group, som äger 49 % av M6. (International Herald Tribune)

Fakta: Modellen att låta kommersiella medier finansiera icke-kommersiella är inte ny i Frankrike. Det finns idag ca 700 närradiostationer (s.k. *associatives*) som ungefär till hälften finansieras av staten som tar ut en avgift för detta ändamål av privat kommersiell radio.

Franska utlandssändningar bara på franska

President Sarkozy sade också på tisdagen att man skall sluta finansiera den engelskspråkiga versionen av nyhetskanalen France 24 som sänds dygnet runt. Jag är inte beredd att med skattebetalarnas pengar finansiera en kanal som inte talar franska säger Sarkozy. Kanalen startades i december 2006 av Jacques Chirac. Den skulle utmana BBC World och CNN. Förutom på engelska och franska sänder man på arabiska och hade planerat spanska senare i år. Han är öppen för detaljerna men menar att en public servicekanal France Monde endast kan tala franska. Han vill ha ett mer franskt perspektiv mellan Al-Jazeera och CNN, men kan tänka sig regional undertextning på arabiska, engelska och spanska. (AFP)

Väderkanalen till salu

The Weather Channel, en av de sista privatägda kabelkanalerna i USA är till salu för och kan inbringa \$5 miljarder. Kanalen liksom dess snabbt växande websajt intresserar några av de största medieföretagen som NBC, News Corp och Comcast. Försäljningen är en del av avvecklingen av moderbolaget Landmark Communications, som kontrolleras av familjen Batten i Norfolk, Virginia, som också bl.a. äger ett 50-tal lokala dagstidningar, tv-stationer i Las Vegas och Nashville, en av världens största företag som hanterar väderdata.

Försäljningen av Weather Channel, som en gång avfärdades som en trist kanal för väder-
nördar, blir sannolikt en laddad affär eftersom
det är en de kanaler i basutbudet som är till
salu. En potentiell köpare beskriver Weather
Channel som ”fastighet med havsläge”.
Kanalen har 800 anställda varav 125 meteoro-
loger. Webbsajten *weather.com* raknas som
landets 18:e mest besökta.

Den unika kanalen är också mumsa för rek-
lamköpare. Liksom direktsänd sport är den
också immun för Tivos och andra DVR-
inspelare, som används för att hoppa över
reklaminslagen. Kanalen publik har ökat
kraftigt sedan den ökat sin bevakning av
hurricanes och andra stormar runt omkring i
världen och även förstås sänt program som
berör klimatfrågan. (New York Times)

Holmgren blir SVT:s klimatstrateg

Pär Holmgren har varit meteorolog på SVT
sedan 1988. Från årsskiftet börjar han på en ny
tjänst som bolagets nye klimatstrateg. *Det
handlar om att hjälpa och stötta företaget i
hela den här processen som samhället står
inför nu. Att ställa om och bli långsiktigt
hållbart. Det blir extra viktigt för public
serviceföretag inom media som givetvis måste
granska andra företag. Då måste vi inom SVT
också ha en genomtänkt policy* säger
Holmgren.

*Vi jobbar alltid med jämställdhets- och demo-
kratifrågan i bakhuvudet som en grund för
allting vi gör. På samma sätt måste klimat-
frågan ligga till grund för allt som vi gör. För
det kravet kommer vi att ställa på andra vi
granskar. TT Spektra: Som journalist har jag
själv sett SVT komma till presskonferenser
med flera olika reportageteam i olika stora
bilar som släpper ut avgaser, kan det vara
något att ändra på? Ja..., jag vill inte gå in på
såna konkreta exempel, men ofta handlar det
om det sunda förnuftet och om att spara på
resurser. Effektiviserar vi arbetet så spar man*

också miljön. (TT Spektra)

Ökat sändningsutrymme för marksänd tv i Sverige

Regeringen har fattat ett beslut om sändnings-
utrymmet för marksänd TV, som innebär att
TV-branschen får förutsättningar att utveckla
marknätet, samtidigt som utrymme frigörs för
satsning på nya telekommunikationstjänster.
Enligt den nya radio- och tv-lagen beslutar
regeringen om det sändningsutrymme som ska
användas för marksänd TV. Radio- och TV-
verket beslutar därefter om vilka program-
företag som ska få sändningstillstånd, med
undantag för public service. Beslutet innebär
att RTVV får besked om att TV inledningsvis
får fortsätta med dagens fem frekvensnät i
UHF-bandet. Ett helt nytt frekvensnät görs
tillgängligt i det lägre VHF-bandet, där SVT1
tidigare sändes.

Regeringen ger också ett uppdrag till Post- och
Telestyrelsen att ta fram en nationell plane-
ringslösning. De befintliga tv-näten omplane-
ras för att kunna frigöra frekvensutrymme i en
sammanhängande del av frekvensutrymmet i
UHF-bandet (790-862 MHz), samtidigt som
ytterligare ett frekvensnät för TV planeras in
nedanför 790 MHz. Under förutsättning att en
omplanering äger rum får marknätet däri-
genom tillgång till sammanlagt två nya sändar-
nät, samtidigt som ett nytt utrymme frigörs för
andra användningsområden än tv-sändningar
och kan fördelas av PTS enligt lagen om
elektronisk kommunikation.

Dagens beslut innebär att det skapas utrymme
för ett antal konkurrerande bredbandstjänster,
som komplement till befintliga 3G-nät. En
förutsättning för detta är det skifte till en mer
frekvenseffektiv utsändning, som tv-branschen
har medverkat till genom övergången till digi-
tala sändningar och den fortsatta effektiv-
isering, som omplanering och teknikutveckling
leder till. Samtidigt innebär beslutet att pro-
gramföretagen - i samverkan med sändar-
företag och operatörer i marknätet - ges
möjlighet att införa nya kanaler och tjänster
(till exempel HDTV).

*Vi vill ge alla medborgare tillgång till
moderna och snabba kommunikationstjänster.
Jag ser därför väldigt positivt på att rege-
ringen nu utökar möjligheterna för telekom-
branschen att kunna erbjuda snabbt och mobilt
bredband i hela Sverige, säger infrastruktur-
minister Åsa Torstensson. Beslutet ger utveck-*

lingsmöjligheter för marknätet, som distributionsform för nya tjänster som HDTV. Marknätet är också betydelsefullt för konkurrensen på den svenska TV-marknaden, säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Satsa mer på Öppna kanalen regionalt

Regionen borde ta ett samlat grepp och få igång Sveriges första regionala public servicekanal föreslår Lennart Värmbys (v). Han pekar i sin skrivelse till regionförbundet, landstinget och länets kommuner på möjligheterna att genom Öppna kanalen nå ut till medborgarna. Om alla ställer upp så kan Öppna Kanalen få tillgång till det digitala marknätet och bli en av de fria kanaler som når samtliga hushåll, poängterar Värmbys. För att öppna demokratin behövs nya grepp och att vi använder den nya tekniken, skriver han.

Växjö kommun direktsänder redan sina fullmäktigemöten via Öppna kanalen i Växjö. Men regionen borde på ett bättre sätt utnyttja de möjligheter internet och kabel-tv ger, enligt Värmbys. Han föreslår att man som ett första steg bjuder in till ett seminarium med olika regionala aktörer på området. (Smålandsposten)

Osby Kanal – unik i Sverige

Den nyligen 15 år fyllda Osby kanal, med inriktning på lokala filmreportage, kan vara en av landets mest unika lokala tv-stationer. I mindre tätorter är det sällsynt med egen lokal tv. Osby kanal är unik i sitt slag, säger Gundela Wiesel, produktionsansvarig för kanalen. Jag känner inte till någon lokal tv i landet där man hållit på så länge som vi har gjort, tillägger kommunalrådet Anders Pettersson som var med vid starten av Osby lokal TV. (foto:Lokaltidningen)

Den kommunalägda kanalen når ut till 4.500 invånare genom Comhems kabelnät i de centrala delarna av Osby. Varje torsdag klockan 15.00 sänds ett tims-

långt veckoprogram. Sju dagar i sträck, varannan timme rullar tv-inslagen. Sedan varvas de med en slinga av bland annat annonser för

företag och privatpersoner, förklarar Gundela Wiesel.

Någon exakt tittarstatistik finns inte. En enkätundersökning har däremot åskådliggjort tittarnas genomsnittliga ålder, 50 plus, varpå programmen riktas till denna åldersgrupp. Personer med exempelvis rörelseproblem uppskattar kanalen oerhört. Programmen väcker både minnen och nostalgi, säger Pettersson. Dock för att locka en yngre publik, funderar kommunen på att koppla ihop Osby kanal med en medieutbildning. Det är en av idéerna. Den andra är gemensamma filmprojekt med ungdomar. På så vis kan man få en ungdomlig framtoning, säger Anders Pettersson. (Lokaltidningen)

Filmbranschen vill ha mer tv-tid i public service

Branschorganisationerna Sveriges Filmproducenter och Sveriges tv-producenter gör nu gemensam sak och kräver att SVT i sin programtid ökar andelen extern produktion. Organisationerna har uppvakttat den pågående public serviceutredningen bland annat med kravet att andelen ska öka till minst 25 procent. Även i ett europeiskt perspektiv är andelen låg hävdar organisationerna och jämför bland annat med brittiska BBC där minst 25 procent av sändningstiden ska utgöras av extern produktion.

Sveriges Filmproducenter och Sveriges tv-producenter samlar en rad olika bolag som sysslar med film och tv, bland annat filmbolagen Svensk Filmindustri och Memphis och tv-bolagen Strix och Baluba. (TT Spektra) Det här är ett gammalt krav, och det är naturligt att de lobbar för sin sak när det är en utredning på gång, säger Gunnar Carlsson, programbeställare på SVT Drama och film, till Dagens Nyheter. Han påpekar att andelen externt beställda program hela tiden ökar, eftersom SVT successivt skär ner internt.

Som ordförande i Filmproducenterna har nyligen valts MTG:s lobbyist och tidigare näringsministern (s) Björn Rosengren.

SVT dominerar filmprisnomineringarna

Årets Guldbaggenomineringar tillkännagavs idag och SVT är samproducent till samtliga filmer i kategorin Bästa film, Bästa regi, Bästa kvinnliga huvudroll och Bästa manliga huvudroll. SVT är även samproducent till de flesta andra filmerna som nominerats i övriga

kategorier. 22 av de totalt 27 nomineringarna är produktioner som SVT samproducerat. *Det känns jättebra, ett verkligt styrkebesked för public service, att vi är med och samproducerar så många av de filmer som nominerats,* säger Gunnar Carlsson på SVT.

Bättre ljud i public service-tv

Tal ska alltid mixas högre än musik och effekter, alla ska kunna höra vad som sägs – textning räcker inte. *Det visade sig att ljudet varit mycket försummat i de senaste årens införande av all ny teknik,* säger Jan Hermanson som lett arbetet med policyn.

Faktaprogram inspelade med lättare reportage-teknik står för de flesta klagomålen från publiken. Den bristande hörbarheten togs på fullt allvar först när tittarombudsmannen för tre år sedan slog larm om att hälften av alla klagomål rörde ljudkvaliteten. 1,5 miljoner svenskar har nedsatt hörsel. Programmakarna på SVT har tagit emot policyn med entusiasm. En årlig publikmätning ska ge svar från tittarna om det önskade målet förbättrad ljudkvalitet uppnåtts

SVT:s hörbarhetspolicy

- Även personer med nedsatt hörsel ska kunna höra vad som sägs i programmen.
- Musik och effekter i samband med tal ska användas med försiktighet.
- Tal mixas alltid högre.
- Policyn gäller även externa produktioner.
- Utsändningen från SVT ska leverera en jämn ljudnivå.
- Sedvanlig ljudkontroll utökas med hörbarhetskontroll under normala tittarförhållanden.
- 2008 utnämns till ett hörbarhetsår
- Årlig publikmätning. (Dagens Nyheter)

Chefredaktör tvivlar på "blå public service"

Dagens Medias chefredaktör Rolf van den Brink skriver i en krönika att vi har fått två tv-kanaler har tagit över en del av SVT:s public serviceansvar; två röster som snarare stärker än granskar etablissemang. MTG-ägda TV8 och Ax:son Johnsonsfärens Axess TV producerar och sänder allt mer svenska produktioner inom samhälle och kultur. Ingen kan säga att mångfalden blir sämre av att TV4 och SVT får konkurrens om tittare som söker annat än sport och underhållning. Men det finns en hake. Public service-tv är ingen kommersiellt självspelande kassaapparat. Reklampengarna har inte nått genren. Både TV8 och Axess TV lever således på sina ägares goda vilja. Redaktionerna tappar egen styrfart och får i teorin svårare att freda sig från ägarintressena. Tablåerna är reaktio-

nära och programmen näringslivsliberala menar van den Brink. Bilden förstärks av valet av programledare, som med kärlek värvas från Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, old school-public service eller från ett borgerligt etablissemang.

Få, om några röster alls, hörs från facket, arbetarhåll, socialdemokrater eller Arena eller Ordfront. Det är inte så att dessa röster behövs för att skapa bra tv. Men de behövs för att skapa fruktsamma spänningar och inte minst trovärdighet för en kanal som vill göra public service. Vi har alltså två nya public service-kanaler som de facto är borgerligt konservativa. Blå public service som är skrämmande slutet för de Oetablerade och borde göra mångfaldhetssträvorna lätt mörkrädda. Parti-tv är ju parti-tv, oavsett färg på parti. Men debatten är stendöd. Förmodligen för att public service är något lika oantastligt som hovet både till vänster och höger. Oavsett om det är statstelevisionen eller näringslivet som står bakom sändningarna, skriver Rolf van den Brink sin krönika som kan läsas i sin helhet på http://www.dagensmedia.se/mallar/dagensmedia_mall.asp?version=140137

I en replik i Dagens Media skriver TV8:s programchef Thomas Hall att TV8 är en partipolitiskt neutral kanal där den stora majoriteten av programledarna inte har någon uttalad politisk tillhörighet utan i första hand agerar i enlighet med det förtroende och ansvar som krävs av en oberoende journalist.

Ny tv-kanal för utlänningar i Kina

Kinas ekonomiska center Shanghai har nu fått sin första tv-kanal som sänder på enbart utländska språk. *International Channel Shanghai (ICS)*, som inte tillhör den statliga China Central Television (CCTV), kommer att sända på engelska och japanska, med kinesisk textning. Kanalen har startat som en del av världsutställningen 2010 för att visa upp staden för besökare säger en taleskvinna för stadsledningen. Kanalen kommer också att vända sig till de 150.000 utlänningar som bor och arbetar i Shanghai liksom de 6 miljoner utländska turister som besöker staden. (Xinhua)

Easttv –

kinesisk tv för hela Sydostasien

Kina förbereder att lansera en potentiellt kontroversiell kinesisk tv-satellitjänst för ASEAN-länderna i Sydostasien. Easttv, som officiellt startar 8 augusti samtidigt med

öppnandet av Olympiaden i Peking, skall sända dygnet runt till hushåll i alla tio ASEAN-länderna och till fastlands-Kina, Japan och Korea. TV-stationen, som är ett Hongkong-registrerat bolag i praktiken statskontrollerat, håller just nu på att slutföra förhandlingar om sändningsrättigheter med myndigheterna i Vietnam, Filippinerna, Burma och Laos. *We will mainly focus on enhancing economic ties between China and the ASEAN member states*, säger Xin Zhiwei, vice vd för Eastv. Han vägrar dock avslöja vem som finansierar tv-stationen. (South China Morning Post)

Militärdiktatur chockhöjer avgifter för satellit-tv

Myndigheterna i Burma har beslutat att kraftigt höja licensavgifterna för satellit-tv. Att förnya en befintlig licens kostar nu en miljon kyat (5100 sv kronor) mot tidigare 6.000 kyat (38 skr).

Att få en helt ny licens kostar det dubbla; två miljoner kyat. Satellit-tv har varit befolkningens enda möjlighet att i den hårt media-kontrollerade militärdiktaturen att se BBC och det Norge-baserade *Democratic Voice of Burma (DVB)* liksom att lyssna på Radio Free Asia (RFA) och Voice of America (VOA). Till saken hör dessutom att själva innehavet av en parabolantenn riskerar uppmärksamhet av myndigheterna. (AFP)

Al-Qaida satsat på mobil-tv

I ett försök att utöka sitt inflytande och har Al-Qaida återpublicerat omgångar av sina videoprogram i format som lämpar sig för mobil-tv. Al-Qaidas mediaavdelning *al-Sahab*, har informerat om detta på webbsajter som vanligtvis används av islamistiska extremister. Åtta tidigare videoinspelningar har tillgängliggjorts som en hyllning till *Abu Musab al-Zarqawi*, al-Qaida-ledaren som dödades i Irak 2006. I ett skriftligt budskap uppmanar terroriströrelsens andreman *Ayman al-Zawahri* sina trogna att sprida budskapen. – Att se video i mobiltelefoner ökar i popularitet i Mellanöstern. (The Guardian)

radio

Reklamradiotillstånden förlängs

I juni 2006 tillsatte regeringen en utredning om reklamradions framtid. Alla reklamradiotillstånd går ut 31 december nästa år.

Politikerna väntas inte hinna genomföra en ny lagstiftning innan dess. Eftersom tillstånden enligt den nuvarande lagen automatiskt förnyas med fyra år, skulle ändringarna inte få effekt förrän efter 2012. Utredningens förslag innebär att Radio- och TV-verket under hösten 2008 ger tillfälliga tillstånd för hela 2009. Ett nytt regelverk ska sedan kunna träda i kraft 1 januari 2010, samtidigt med en ny tillståndsperiod för reklamradion.

Martin Holmgren är utredare för utredningen, "2007 års utredning om kommersiell radio". Experter är Eva Bengtsson Radio- och TV-verket, Åsa Finnström och Anna Gullejö från Kulturdepartementet samt Eva Tetzell Granskningsnämnden. Karin Johansson är sekreterare. Utredningen ska vara klar senast 30 september. (Radionytt).

Utredningen omfattar enbart den s.k. privata lokalradion (PLR) och har inte fått några direktiv om att uppmärksamma den kommersiella radio som bedrivs med närradiotillstånd genom bulvanföreningar.

Kommersiell närradio i Sundsvall läggs ned efter tio veckor

Efter bara knappt tre månader läggs närradiostationen Sundsvall FM ner. Orsaken är dålig lönsamhet. 15 oktober började man sända på närradiofrekvens 89,7 MHz med ambitionen att ge lyssnarna en lokal radiostation. 28 december sände man för sista gången, sedan hörs endast Pingstkyrkan på frekvensen.

När Sundsvall FM började sända kände sig några föreningar trampade på tårna. Sundsvall FM ville sända vardagar 6-18 eller ingenting. Närradioföreningen var tvungen att "flytta" på andra föreningars sändningar eftersom man har ekonomiska problem och behöver pengarna som det var tänkt att Sundsvall FM skulle ge. I media gick bl.a. PRO som sände Radio PRO på frekvensen ut och menade att deras lyssnare vill ha programmet under dagtid, inte kvällstid när man har konkurrens av TV. Men PRO är inte intresserade längre. *Vi tycker att Sundsvalls närradioförening hade kunnat behandla oss annorlunda. Nu valde man att kategoriskt bort oss till förmån för Sundsvall FM. Det var tråkigt att det inte fanns någon plats för oss i det formatet, särskilt nu i efter-hand när det visade sig att det inte bar sig. PRO är en seriös aktör och hade varit en trygg inkomstkälla för föreningen*, säger Janne Brusell PRO Sundsvall till Sundsvalls Tidning.

Just nu ser det inte så ljusst ut inför framtiden för närradiostationen Radio Sundsvall. För närvarande finns det inga konkreta förslag på hur vi ska gå vidare eller om och när vi ska "dra ur kontakten". Dom närmaste månaderna kommer att ha stor betydelse för närradioföreningens framtid, berättar ordförande Kalle Öberg för OnAir.

Burlövs närradio polisanmält

Närradioprofilen Erik Ahlbin i Burlöv har polisanmält Burlöv-Lomma Närradioförening för brott mot Radio- och TV-lagen. Enligt anmälningen har föreningen sänt program vid fel tidpunkt och därmed stört Ahlbins eget program som går på samma frekvens. *De gick in och störde med musik vid flera tillfällen. Jag tror inte det är avsiktligt, men jag är själv väldigt noga med att hålla tiderna. Jag skickade sms till dem och påpekade felet, men jag har inte fått någon förklaring, så därför har jag polisanmält. Göran Hagman är ordförande i Burlöv-Lomma närradioförening. Enligt honom stämmer det att det blev krock i etern, men störningarna var inte avsiktliga. Apparaten som reglerar sändartiderna var felinställd, och när en person som satt i studion startade en cd-spelare så kopplades också sändaren på. Konflikten kring Burlövs närradio har gamla anor. På sommaren 2006 trappades konflikten upp när Ahlbin uteslöts ur närradioföreningen och låset till föreningens studio byttes ut. Sedan dess har Ahlbin sänt sitt program från en friggebod. (Sydsvenskan)*

Amerikanskt riskkapital tar över norsk riksradiokanal

Den norska delen av SBS Radio får TV2 som ny delägare och samtidigt tar SBS över den rikstäckande radiokanalen Kanal 24. SBS och TV2 ska dessutom börja samarbeta om innehållsproduktion, reklamförsäljning, marknadsföring och administration. Kombinationen av Kanal 24-s rikstäckande koncession, Radio 1:s lokala verksamheter och SBS kompetens när det gäller kommersiell radio kommer att skapa en stark aktör både på nationell och lokal nivå, menar TV2:s vd Alf Hildrum.

SBS Radio, som ägs av tyska ProSiebenSat1 som i sin tur helt ägs av amerikanskt riskkapital, driver Radio 1 i Oslo, Bergen, Trondheim och Stavanger, liksom The Voice i Oslo och Bergen. Hälften av de anställda på norska Kanal 24 tvingas sluta, efter att SBS Radio tagit över kanalen från TV2. Mellan 25 och 30

arbetsplatser ska bort från stationen och kvar blir bara 35 anställda. Men enligt TV2:s kommunikationsdirektören var alternativet en nedläggning av Kanal 24. Sedan starten har Kanal 24 givit ett underskott på totalt 480 miljoner Nkr. Personalrepresentanten i Kanal 24:s styrelse tar avstånd från försäljningen. Nina Kraugerud Ertzaas säger att hon allt för sent fick information om affären och att det redaktionella innehållet kommer att försämrats när hälften av personalen försvinner. (Radionytt)

Politiker och konkurrenter kräver att Kanal 24:s nya ägare efterlever koncessionskravet om att regelmässigt sända fördjupade nyhetsprogram. Kalle Lisberg vd hos konkurrenten P4 reagerar på att Kanal 24:s ledning har tagit avstånd från koncessionskraven och vill skära ned på nyhetssändningarna.

Den nya ägaren funderar på att byta namn på kanalen. Men planerna möts med stor skepsis. *Det viktigaste är vel at kanalen får en profil som är tydlig och skiljer den fra for eksempel P4, säger reklamveteranen Ingebrigt Jensen till Dagens Næringsliv. (Radionytt, Kampanje)*

Kända mellanvågsfrekvenser i Berlin till salu – även för digitalt

MABB, mediemyndigheten i Berlin-Brandenburg, saluför nu tre mellanvågsfrekvenser i Oranienburg norr om Berlin på 567 (100 kW), 693 (250 kW) and 1359 kHz (100 kW). Sändningar får ske dygnet runt och får även ske digitalt (DRM).

HD Radio kopplas ihop med iPod

Hetast just nu är ryktena om att flera tillbehörstillverkare tänker börja erbjuda speciella HD Radio-mottagare med dockningsstation för iPod. Om man hör en låt man gillar på radion kommer man att kunna "tagga" låten med ett enkelt knapptryck. Nästa gång man kopplar in sin iPod i datorn kommer man kunna köpa alla "taggade" låtar på iTunes Store. Enligt uppgift kommer radiostationer som stödjer tekniken få ta del av intäkterna. Just nu uppges CBS Radio, Clear Channel, Cumulus, Cox, Entercom och Greater Media ha nappat på erbjudandet. (IDG)

Reklamradion växer inte i takt med reklammarknaden

Radion står för åtta procent av reklaminvesteringarna i världen, enligt en ny rapport från Aegis Media. Tillväxten för radioreklamerna blir

nästa år 4,4 procent enligt prognos. Den totala reklammarknaden växer samtidigt med 5,3 %, vilket alltså innebär att radion förlorar marknadsandelar. Särskilt stark väntas tillväxten bli för radion i Asien och Latinamerika. Den största radiomarknaden är dock USA, som står för hela 64 procent av investeringarna i radioreklam. Japan är världens näst största radioreklammarknad med 3,6 procent. (Radionytt)

RÄTTELSE

Sveriges Radios externa produktion ökar

Kerstin Brunnberg vd för Sveriges Radio påpekar ett allvarligt faktafel i Public Access nr 20: *När det gäller extern medverkan ökar SR detta medan Peter Örn hejdade den och skar ner den för 2007. D v s beslutet om på stället marsch istället för en ökning fattades av Peter Örn. Nu har vi ökat summan väsentligt. Tycker kanske att ett nyhetsbrev med hög ambitionsnivå skulle vara mer intresserat att ta fram fakta istället för att publicera rena felaktigheter.* Redaktionen beklagar felet.

Inbjudan till att Klarspråka!

Föreningen Klarspråk inbjuder till det nya Klarspråk, som närradiostationer har startat upp i egen regi. Man menar att om vi får tillfälle att höra varandras röster och det blir tillfälle att sammanställa debattinlägg med motinlägg kan det bli debatter som håller sig till ämnet. Gör din röst hörd med inlägg (högst 5 min) till telefonsvararen 08-559 211 40. På <http://www.klarsprakare.se> finns redan tre 30-minuters Klarspråksprogram att avlyssna och att göra mot- eller medinlägg till!

annat

Tio personer styr svensk film

”Ungefär tio personer avgör alla viktiga finansieringsbeslut för svensk spelfilm”, sa ordförande i Filmalliansen Bo-Erik Gyberg på Filmkonventet i Luleå. Gyberg är rektor för Nyckelviksskolan och har tidigare varit rektor för Filmhögskolan, Göteborgs universitet och filmkonsulent på Filminstitutet.

Filmnyheterna redovisar hela hans anförande på

<http://www.filmnyheterna.se/Nyheter/Teknik-en-makten-och-radslan/>

Köper Schibsted Metro?

Flera källor uppger att norska mediekoncernen Schibsted planerar att köpa delar av MTG-ägda Metro. Gratistidningsmarknaden har den senaste tiden genomgått flera förändringar; City i Göteborg läggs ner och Citys Malmö/Lund-edition säljs till Sydsvenska Dagbladet. Pressade annonspriser och stenhård konkurrens har tvingat fram flera nya samarbeten. Medieinvesteringarna i de tre tidningarna Punkt Se, City och Metro är nu mindre än de var innan Punkt Se startades.

Schibsted uppges nu vilja köpa Metro Stockholm. Det kan ske ganska snart, och det är en väldigt logisk affär, säger en uppgiftslämnare till Dagens Media. Martin Alsander är styrelseordförande i Metro Nordic Sweden: *När aktiekursen är så låg som den är nu är det ju inte osannolikt. Det finns ju många synergieffekter att göra på den här marknaden. Men om jag kände till att det fanns planer på en sådan affär så skulle jag förstås inte kunna berätta det*, säger han. Metro International dras med stora underskott. I tredje kvartalet förlorade man nära 100 miljoner kr. (Dagens Media, Kampanje)

Skräppostplågan värre än någonsin tidigare

Upp emot 95 procent av den totala e-posttrafiken under året utgjordes av skräppost. Det hävdar webbsäkerhetsföretaget Barracuda Networks som har analyserat runt en miljard e-postmeddelanden som skickats till företagets cirka 50.000 klienter. Analysen av det insamlade materialet visar att 90-95 procent av all skickad e-post var skräppost. Förra året stod skräpposten för 85-90 procent av den totala e-posttrafiken. Skräppostandet har stadigt ökat sedan 2001 då skräpposten bara utgjorde fem procent av den totala mängden e-postmeddelanden.

Den vanligaste tekniken att sprida skräppost under året var att skicka meddelanden från en mängd olika källor och genom att registrera nya domännamn för att kunna slinka förbi skräppostfiltren, konstaterar Barracuda. Även antalet skräppostmeddelanden med bifogade filer ökar. (Uppsnappat)

Transistorn 60 år

Den 23 december är det 60 år sedan som tre forskare vid Bell Labs demonstrerade den första fungerande transistorn. För att fira tilldragelsen, som av många anses ha gett upphov till Silicon Valley, planerar världens största teknikföretag att ta en liten paus i arbetet.

Även om framgångsrika försök med transistorer genomfördes under hela den sista månaden 1947, så betraktas den demonstration av en fungerande transistor, som forskarna Bill Shockley, Walter Brattain och John Bardeen genomförde 23 december, som transistorns födelse. De tre forskarna tilldelades Nobelpriset 1956.

Transistorn, som ersatte de klumpigare och mer energislukande elektronrören i elektroniska kretsar, gav upp upphov till en helt ny industri inom elektroniksektorn. Hundratals nya företag etablerade sig i den dal som förbinder städerna San Francisco och San Jose, och som sedermera fick smeknamnet Silicon Valley.

Den första transistorn var en stor och klumpig historia, men som bekant är har utvecklingen gått i miniatyriseringens tecken och idag kan mycket små elektroniska kretsar innehålla flera miljarder transistorer. Vid tiden för transistorns födelse fanns ENIAC-maskinen, som var en av världens första datorer. Den 28 ton tunga datorn konsumerade 170.000 watt och hade fler än 17.000 elektronrör under skalet. Det krävdes flera tekniker för att sköta datorn, som presterade 5.000 flyttalsoperationer per sekund. (Uppsnappat)

Tre nya utbildningar på Dramatiska institutet

En treårig grundutbildning inom Dokumentärfilm återupptas. Utbildningen blir nu bredare och studenterna får förutom regifunktionen även vässa sina kunskaper i foto, ljud och redigering.

Den tvååriga Radioproduktionsutbildningen blir nu treårig. Kurserna fördjupas och bland annat kommer grävande journalistik och entreprenörskap att stå på schemat.

Även den tvååriga utbildningen till tv-producent blir treårig. Den längre utbildningen ger mer utrymme åt både ett fördjupande i producentskap och gedignare tekniska kunskaper, med bland annat fler studioövningar.

Alla tre utbildningarna startar samtidigt, vissa utbildningsmoment blir gemensamma och studenterna får fler möjligheter till utbyte med varandra. Utbildningar börjar i augusti 2008 och avslutas efter tre år med en gemensam festival. Sista ansökningsdag är 19 februari. www.dramatiskainstitutet.se

Nya i styrelsen för Filminstitutet

Regeringen har utsett ledamöter i styrelsen för Stiftelsen Svenska Filminstitutet, för perioden 2008-2010:

Direktören Håkan Tidlund (ordförande)

Professorn Göran du Rées

F.d. verkställande direktören Bertil Sandgren

Verkställande direktören Eva Swartz

Professorn Astrid Söderbergh Widding

Mediekonsulten och författaren Lars Weiss

Konsulten Annakarin Wolfsberg

Filmregissören Tarik Saleh (ny)

Vd för Interaktiva institutet Staffan Truvé (ny)

Citatet

Televisionen styrs av *audimat* (publikmätningar) och bidrar till att tynga den s.k. fria och upplysta konsumenten med marknadens krav, vilka inte har något att göra med ett demokratiskt uttryck för en upplyst, rationell, kollektiv opinion eller för ett allmänt tänkande - något som de cyniska demagogerna vill få oss att tro.

Pierre Bourdieu i OM TELEVISIONEN